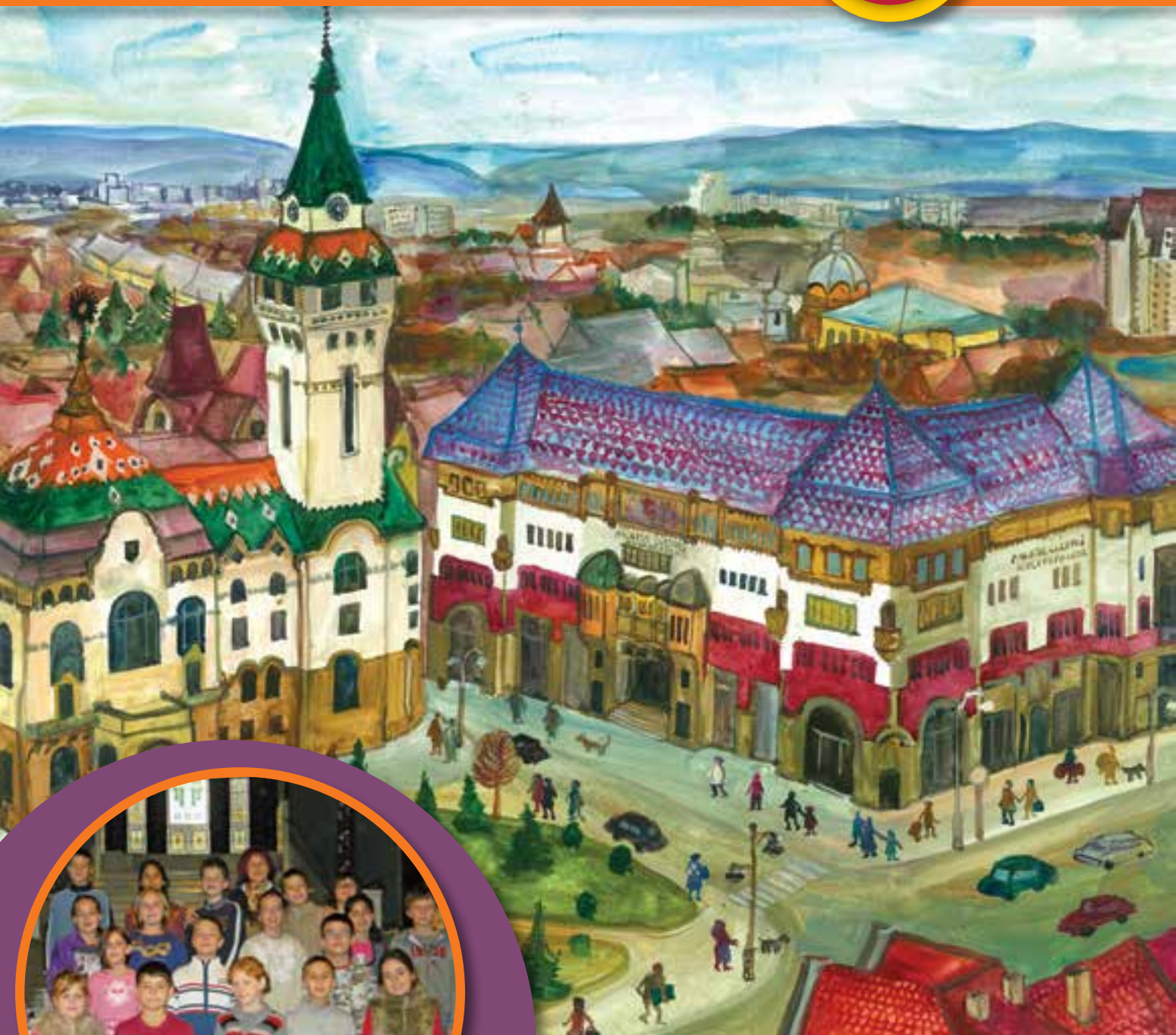

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP

2013. november • LVII. évfolyam • 645. szám

11.

LELKEM FELHEVÜLE,
ÉS VÁSÁRHELY KIES HALMÁRA REPÜLE,
E FELSÉGES VIDÉK ÚGY MAGÁHOZ RAGADT,
HOGY SZŰK ELMÉM ÉPPEN A FELHŐKIG RAGADT.
(CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY)

BERTÓTI JOHANNA

A fodrász

Vörösre,
sárgára,
barnára,
lilára
festi az ősz
a fák lombját,

s végül
kopaszra
nyírja
őket,
színtelen lesz
a dombhát.

A vörös,
a sárga,
a barna,
a lila
hajfürtökként
aláhullt,

csattog még
a szellőolló,
s ha végzett,
továbbszáguld.

Nyírfák között
a télre gondolok,
mégse fázom.

Tekinteted
arany napsütése
a kabátom.
(Zsirai László)

P. BUZOGÁNY ÁRPÁD

Sárba pottyán

Szarka siratja a nyarat,
a melegebből kevés maradt.
A fákat már eső veri,
tócsák vizét megnöveli.
Sárba pottyán az alma,
s bármennyire is akarna,
nem süt a nap felhők mögött.
Vén szarvas ködöt köhögött.
Ázik a vörös avar,
port a szél már nem kavar,
ablaküvegen dobol,
erdők fölött kóborol.

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Lennél-e gőtepásztor?

Meggyarapodtak a védett lények,
Szár az víz és fogynak a fények.
Elrejtőztek a kerti koboldok,
Leltároznak a jobb meseboltok.

Védett lett az alpesi gőte.
Pásztor volt egy alpesi törpe,
De megszökött egy alpesi autóban,
S most állást hirdetnek az Alpokban.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Csodaforrás

Fent a tájban van egy forrás,
édes harmat minden cseppje,
abból iszik mágus, táltos,
estelente, reggelente.

Azt beszélük, aki egyszer...

Bár ember még nem is járt ott!
Hogyha vizét megkóstolod,
láttni fogod a világot.

Nemcsak látod, meg is érted,
hogya a bárány miért béget,
és a szavak mit mondanak,
miért bölcsebb, ki hallgatag,
s aki okos, miért csendes,
aki szétszórt, mért nem rendes,
aki buta, mért nem tanul,
róka elől mért fut a nyúl.

Egyszer, hogyha arra tévedsz,
s megtalálod ezt a kutat,
kortyolj bele, és meglátod,
megleled a helyes utat.

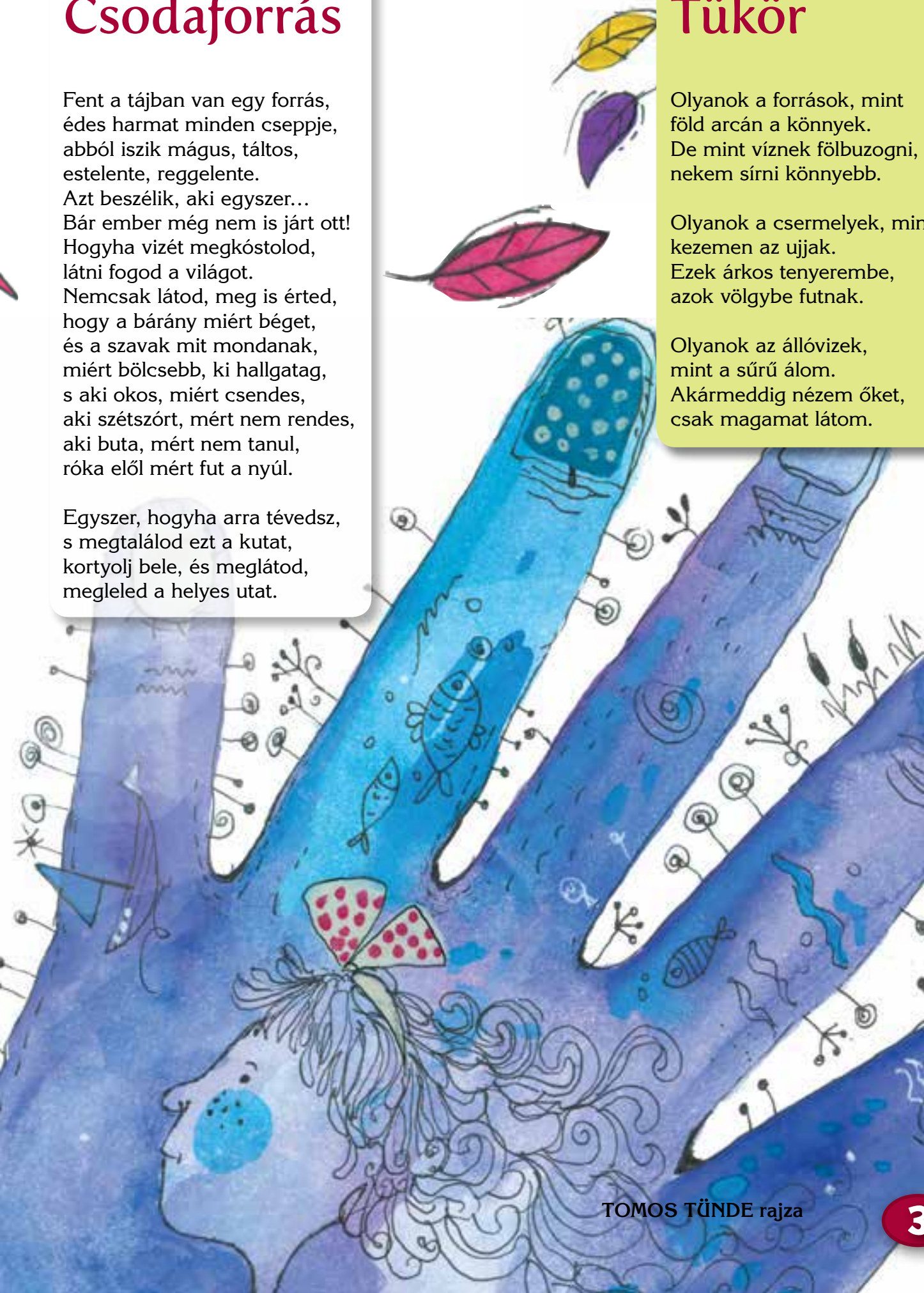
LÁSZLÓ NOÉMI

Tükör

Olyanok a források, mint
föld arcán a könnyek.
De mint víznek fölbuzogni,
nekem sírni könnyebb.

Olyanok a csermelyek, mint
kezemen az ujjak.
Ezek árkos tenyerembe,
azok völgybe futnak.

Olyanok az állóvizek,
mint a sűrű álom.
Akármeddig nézem őket,
csak magamat látom.

TOMOS TÜNDE rajza

A meteorit

Guruló Gereben a kertjében ült, mivel különösen kedvelte a szabadban töltött délutánokat. Az árnyékok már nyúlni kezdtek, a nap sugarai, mint aranyló hajtúk, rézsútosan fúródtak a fák lombkoronájába. E látvány olyan meghittséggel és békével töltötte el Gerebent, hogy kilépett kerek kocsijából. Pontosabban, láthatatlan, ép teste szállt ki a kocsiból, mert a látható, tehetetlen teste változatlanul a kocsiban ült, és a nap sugaraiban fürdőzött.

Gerebennek hosszú éveibe telt, amíg megalkotta második testét. Az elején csupán képzeletében öltött formát, és csak rövid ideig tudta fenntartani magában belső megjelenését. De évek múltán annyira megerősödött, és elevenné vált e látomás, hogy már nem is kellett a képzeletét segítségül hívnia, ha szüksége volt rá. Ha sétára való kedve támadt, úgy szökellhetett, szállhatott hibátlan, láthatatlan testében, ahogyan csak akart. E testben tartózkodva nem létezett számára semmiféle akadály. Könnyedén hatolt át a falakon, és a gondo-

lat sebességével termett a világ bármely pontján.

Gereben éppen hogy kilépett láthatatlan testében a kocsijából, amikor kertje végébe egy jókora meteorit csapódott be hatalmas puffanással. Az egész falu beleremegett. Gereben egyből a becsapódás helyéhez libbent. Feneketlen mélységű lyuk tátongott a lába előtt. Kis idő múlva a lyukból nagy fortyogással meleg vízáradat szökellt a magasba, és egy igazi szökőkút, egy gejzír vált belőle.

Gereben a kapu felől futó léptek zaját hallotta közeledni. Gyorsan visszazállt látható testébe, a kerek kocsiba. A barátai érkeztek, arcukon rémülettel.

Galambdúc Tóbiás és Madarász Béni a toronyból látták az égen feléjük tartó, fényes csíkot. Tóbiás jobb kezét ki is nyújtotta hirtelen, hogy elkapja a világűrbeli érkező fényességet, de csak annyit ért el vele, hogy a hatalmas sebességgel érkező valami jól lesúrolta a bőrt az ujjbegyeiről, és továbbzuhan, egyenesen a Gereben kertjébe. Hallották a robajt, érezték a földrengést

is, és szörnyű aggodalom töltötte el őket. Rohantak, ahogyan csak tudtak Gerebenhez.

– Mindent láttunk! – kiáltották, amint megpillantották Gerebent. – Szerencse, hogy nem téged vett célba az az űrparittyás, aki elindította ezt az óriáskavicsot – viccelődött máris Tóbiás, megkönnyebbülve, hogy ép-ségben látja barátját.

Gereben megmutatta a becsapódás helyén fakadt gejzírt. A három barát körülállta a szökőkutat, és együtt ámuldoztak a különös történéseken. Tóbiás és Béni megmosta kezét és arcát a gejzír vizében. Tenyerüket öblösítve Gerebenre is locsoltak a vízből, aki vidáman prüszkölt a homlokáról leguruló cseppek csiklandozásától. A víz érintésétől mindannyiuk testében kellemes bizsergés és melegség áradt szét.

– Milyen jóleső érzés e vízben pancsolni. Az lenne az igazi, ha medencébe gyűjtenénk az elfolyó vizet, és egy jó nagyot fürdenénk benne – mondta lelkesen Béni.

– Nagyszerű ötlet – csillant fel a szeme Gerebennek is. – A fásszínben találjátok a szerszámokat, máris hozzáláthatok a medence kiásásához – mondta Gereben, és kocsijával maga is barátai után gurult.

Estére elkészült a fürdőmedence. A széleit kövekkel rakták ki. Tóbiás és Béni árokban vezette a gejzír vizét a medencébe. Amikor már színültig telt a medence meleg, pezsgő vízzel, Tóbiás és Béni kiemelték Gerebent a kerek kocsiból, és beszálltak vele a medencébe. Sokáig úszkáltak, pancsoltak a hold fényével ezüstözött, párálló vízben.

Másnap reggel Tóbiás úgy érezte, hogy már nem hasogatja a reumája, és a zuhanó meteorit okozta horzsolás is nyomtalanul eltűnt az ujjbegyeiről. Béni pedig észrevette, hogy a kezén húzódó, vágott sebe teljesen begyógyult a fürdözéstől. Gereben is szokatlan élénkséget tapasztalt csonka testrészeiben.

Úgy határozott, hogy gyógyforrását mások számára is hozzáférhetővé teszi. Rövid időn belül a faluban mindenki kigyógyult a reumából, köszvényből, sápkórból és egyéb nyavalyákból. A csodálatos gyógyulások híre messzi földre elszállt. Ezt követően olyan zarándoklás indult mindenhol Gerebenhez, hogy az országot is ki kellett szélesíteni.

Gereben pedig hol egyik, hol másik testében örvendezett a gyógyulókkal.

Mese a kicsi királylányról, aki almákat mosolygott

Volt egyszer, hol nem volt, volt egyszer ezen a nagy világon egy kicsi ország, s a kicsi országnak nagy városában egy kicsi királykisasszony. Ez a királykisasszony nem volt olyan szép, hogy a napra lehessen nézni, de rá nem, hanem olyan egyszerűen volt szép, mint te, vagy az anyukád.

Búslakodott is a királykisasszony, hogy jaj, jaj, mi lesz vele, hogy fog ő így férjhez menni, hiszen semmi rendkívüli nincs benne.

– Nem vagyok sem sudár, sem karcsú, hanem kicsi, gömbölyded, a hajam sem napzuhatag, hanem rakoncátlan gesztenye – sutogta maga elé, amikor a szobájában gunyasztott.

Smintha némiképp igaza is lett volna, mert a kérők, amikor összefutottak vele a kapuban, a palota udvarán

vagy a lépcsőfordulón, kedvesen rámosolyogtak, s megkérdezték, hol találják a királylányt? Azt hitték, valamelyik udvarhölgygel van dolguk. A királykisasszony hol azt felelte, hogy sajnos őfelsége már férjhez ment, hol azt, hogy megette a medve, hol meg azt, hogy éppen himlős, nem fogadhat látogatókat. A sok dalia, vitéz királyfi egy darabig még ácsorgott, téblábolt a palota körül, de aztán egy idő után mindenki elment másik országba feleség után kajtatni. A királykisasszony elszontyolodva nézett utánuk a szobája ablakából, de a világért el nem árulta volna magát. Hogyne, gondolta magában, hogy aztán lássam a szemükben a csalódást, amikor kiderül a kilétem! Nem, ezt a szégyent nem élném túl.

Egyszer aztán egy olyan királyfi érkezett a palotába, aki nem volt erősen nagy vitéz, sem túlságosan délceg, csak olyan egyszerűen délceg és vitéz, mint mondjuk te, vagy az apukád. Ő is összefutott a kerítésnél a királykisasszonnal, s ő is megkérdezte tőle, hol találja a palota fiatal úrnőjét, s neki is hazudott valamit a királykisasszony, mégpedig azt, hogy az úrnője éppen táncolni tanul, nem ér rá kérőkkel bíbelődni.

No, ha nem, hát nem – gondolta a királyfi, aki többre tartja a táncot, mint a kérők fogadását, az bizony nem is való királynénak. S már ment volna tovább, de volt valami a kis udvarhölgy mosolyában, amitől úgy érezte, inkább támasztja még egy kicsit a kerítést. A királykisasszony sem futott vissza rögtön a szobájába sajnálni magát, hanem inkább tűrögette, csavargatta a köténykéje csücskét, kis aranycipellőjével pedig a kavicsokat rugdosta, s egyre nagyobb zavarában egyre gyönyörűbbeket mosolygott.

Egyszer csak azt vették észre, hogy már jócskán beesteledett, így hát szépen elbúcsúztak egymástól. Amikor a királyfi a fo-

gadóba ért, ahol megszállt, meglepődve vette észre, hogy a tarsolyában egy nagy, érett alma gömbölyödött. Mivel aznap, a nagy kerítéstámasztásban nem ért rá enni, hát jóízűen beleharapott. Ennél finomabbat még életében nem evett.

Másnap ismét elment a palotához, hátha ismét találkozik a mosolygós leánnyal. A királykisasszony már várta, lehajtott fejjel mosolygott, s aranycipellője orrával buzgón rugdosta a kavicsokat, mintha éppen csak véletlenül állt volna ki egy cseppet a kapuba. A királyfi, amikor a királykisasszony végre felemelte a fejét, s rámosolygott, zavarában zsebre vágta a kezét, de ettől csak még nagyobb lett a zavara, mert a zsebében is egy szép, érett almát talált, pont olyat, mint azelőtt való este a tarsolyában. Gyanakodva méregette a leányt, de ő továbbra is olyan ártatlanul állt ott a tisztes három lépés távolságban, mint egy tavaszi báránypelátó.

Harmadnap is odajárultak a kapuhoz, de most már egy kicsit közelebb egymáshoz, s hogy, hogy nem, addig s addig támasztották közösen a kerítést, míg a kezük egymásba nem kulcsolódott. Amikor széttárták tenyerüket, egy szép, piros alma volt benne. S ha már ott-termett az alma, nem sokat teketóriáztak, közösen hozzáláttak a falatozáshoz: egy harapást a királylány, egy harapást a királyfi.

A királylány azt sem tudta, hová legyen a boldogságtól, vidáman mosolygott a járőrökre, s azoknak hopp, hopp, a tenyerükben, a kalapjukon, a tarisznájukban, a kötényük zsebében, sőt némelyeknek az orruk hegyén ott-termett egy-egy egészséges, piros alma. De a királyfi sem volt vak, hogy ezt a nagy almapotyogást észre ne vegye. Örömben derékon kapta a királykisasszonyt, átölelte, s megcsókolta.

– Én a tied, te az enyém, az sem érdekel, ha nem vagy királykisasszony, aki ilyen almákat tud mosolyogni, abból rossz királyné nem lehet.

De bezzeg most már nem hazudozott a királykisasszony, hanem elmondta a színtiszta igazat, s csaptak akkora lakodalmat, hogy az almástészta egyik vége egészen a küszöbünkig ért.

Itt a vége, fuss el véle, de ne fuss el messzire, csak a fahéjillatú végibe.

Két pogány közt egy hazáért

A Szent Korona nem cifra királyi ékszer, hanem a magyarok ősi, íratlan jogrendjének megtestesítője: hatalmat ad, és szolgálatra kötelez. Amíg királyaink követték a korona csúcsán égre mutató kereszt és a középpontba helyezett Megváltó Jézus törvényeit, amíg vállalták áldozatát – erős volt a Magyar Királyság. Ám egyre gyakrabban került méltatlan főre a korona. Áruló vagy tehetségtelen, idegen érdeket szolgáló vagy hataloméhes királyaink kezén lassanként odalett Szent István, Szent László, Nagy Lajos

vagy Hunyadi Mátyás dicsősége: európai nagyhatalomból két „pogány” ellenség, a török és az osztrák közt vergődő, szétszakított ország lettünk.

● A jóból is megárt a sok, hát még a jellemtelen királyból

A mohácsi vereség 1526 augusztusában szó szerint lefejezte a magyar államot: odaveszett a király, II. Lajos, a nemesi, egyházi és katonai előljárók, a hadsereg színe-java. I. Szulejmán serege kardcsapás nélkül foglalta el Budát, majd kivonult az országból. Pedig volt egy ütőképes sereg, a Szapolyai Jánosé, aki rejtélyes módon „lekéste” a mohácsi csatát, és utána is Szeged mellett vesztegelt a törökök kivonulásáig. Akkor viszont tüstént Budán termett, és összehívta a székesfehérvári országgyűlést, amely királlyá választotta. Novemberben I. János néven meg is koronázták.

Milyen jogcímen? A rákosi-végzés alapján. A Rákos mezején tartott rendi országgyűlés ugyanis még 1505-ben kimondta, hogy nem választanak többé idegen uralkodót, csak magyart.

I. (Szapolyai) János

A nemzeti párt királya, I. (Szapolyai vagy Zápolya) János nem királyi sarj, de magyar, s ráadásul övé az ország legnagyobb vagyona és legtekintélyesebb hadserege.

Az ország rémséges szétrongyolódásának és csúfságos pusztulásának az idegen származású királyok az okai, akik kegyetlenebbül dúlják Magyarországot, nyomorgatják a magyarokat, mint a török.
(Rákosi-végzés, 1505)

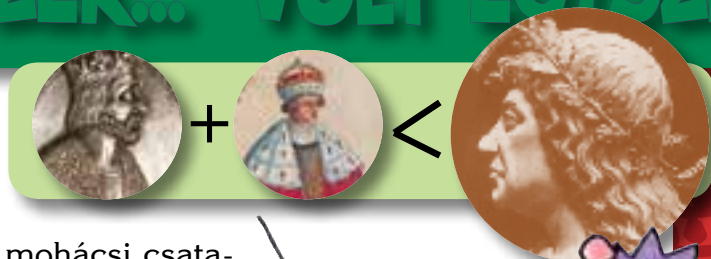
Ország alig volt, de király kettő is termett benne. Alig egy hónappal János király megkoronázása után, Habsburg Ferdinánd a Jagelló dinasztiával kötött szerződés alapján, II. Lajos jogutódjaként összehívatta a pozsonyi országgyűlést, és királynak kiáltotta ki magát, sőt 1527 végére a koronát is megkaparintotta.

I. Ferdinánd

Szent Koronánk végül I. Szulejmánnál kötött ki, aki visszaadta Szapolyai Jánosnak. De mennyi arany és micsoda megaláztatás árán! Ötszáz év múlva is ég az arcunk tőle: alig három évvel a gyászos vereség után, a mohácsi csatamezőn a magyar király kezét csókolt a török szultánnak.

Két királyunk együtt nem tett ki egy igazi uralkodót. Ami nagyságban, vitézségben hiányzott belőlük, azt pénzzel és ármánykodással pótolták. A szultán pártfogását arannyal, a főurakét birtokadományokkal igyekeztek megvásárolni. Nem voltak különben alattvalóik sem: mindig annak a pártjára álltak, aki erősebbnek tűnt. Ki törődött az ország sorsával?

Melyik két közmondás illik erre a helyzetre? Egészítsétek ki:
..... jutott az ország. Fejétől

Jagelló Izabella

Egy évtizedig tartó csatározásuk rengeteg magyar vérbe került, de 1538-ban Váradon végre titkos békét kötöttek. Ferdinánd a nyugati, János a keleti országrész ura lett. Az öreg és gyermektelen János elfogadta, hogy halála után az egész ország Habsburg Ferdinándra szálljon. Az egyezséget mindketten azonnal megszegették. Ferdinánd elárulta a szultánnak a titkos paktumot, Szapolyai pedig feleségül vette Jagelló Izabella lengyel hercegnőt, és 1540-re már meg is született a kis trónörökös, János Zsigmond.

A királyné opálos násfája

Cseppentett mézként folyt a beszéde, de amit gondolt, nem mondta véle*

I. János két héttel fia születése után elhunyt. Halálos ágyán meghagyta híveinek, hogy fiát koronázzák meg, szövetkezzenek a törökkel, és harcoljanak a Habsburgok ellen. Erre alkalmuk is nyílt, mert amint a csecsemőt a rákosi országgyűlés II. János néven királlyá választotta, Ferdinánd 30 000 fős sereggel indult Buda felé, hogy érvényt szerezzen a váradi egyezésnek. Indult Szulejmán is, színleg a Szapolyai-hívek védelmére, de valójában hódítani. Harcolnia nem is kellett, mert Ferdinánd serege megfutamodott. Ám a török – ha már ott volt – besétált Buda várába, és 150 évig ki sem mozdult onnan.

1541-et írtak ekkor. Az ország három részre szakadt: nyugaton Habsburg uralom, középen török megszállás, keleten a Keleti Magyar Királyság, amelyet a kiskorú II. János helyett anyja, Izabella királyné és Martinuzzi (Fráter György, György barát) kormányzott. A szultán jelképesen fiává fogadta II. Jánost, és vállalta, hogy nagykorúságáig „megőrzi” neki Buda várát. Addig viszont kitessékelte onnan egész udvartartásával együtt.

A csecsemő II. János király, Izabella és Fráter György

* Nemes Nagy Ágnes

Az özvegy királyné a gyulafehérvári püspöki palotában rendezkedett be. 1542-től 1551 nyaráig Fráter György helytartó kemény kézzel kormányozta a Keleti Magyar Királyságot, melyhez Erdélyen kívül a Tiszántúl, a Partium és a Temesköz is hozzátartozott. Szigora, takarékosága terhére volt a pompakedvelő Izabellának. Viszonyuk egyre feszültebbé vált. Martinuzzi, miközben adót fizetett és bókolt a szultánnak, titkos egyezséget kötött Ferdinánddal.

Fráter György

Lemondatta, és Lengyelországba száműzte Izabellát és a gyermekkirályt, Erdélyt és a koronát pedig átadta a Habsburg császárnak. „Hálából” Ferdinánd kegyetlenül meggyilkoltatta, mert úgy hírlett, hogy török bérenc.

Izabella búcsúja Erdélytől

Miért éppen Lengyelországba menekült Izabella és II. János?

Királyból fejedelem, fejedelemből király

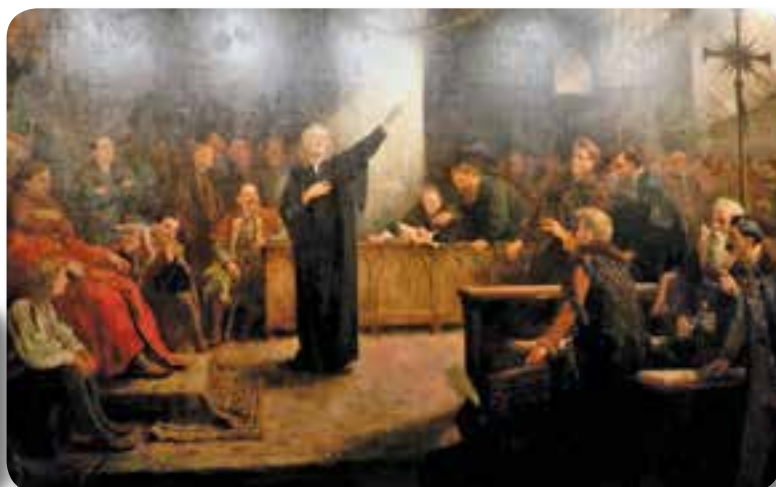

II. János

Ferdinánd gyűlevész zsoldosai kifosztották, de a töröktől megvédeni nem tudták Erdélyt, ezért a rendek 1556-ban visszahívták Izabella királynét, aki fia nevében 1559-ig uralkodott. Halála után Habsburg Ferdinánd ismét meg akarta kaparintani a hatalmat, ám a rendek kiálltak II. János mellett.

Az ifjú királyt nem hadra, inkább a könyv szeretetére nevelték. Művelt volt, nyolc nyelven beszélt, lanton, orgonán és fuvolán játszott. Érdeklődéssel hallgatta a különböző hiten lévő papok hitvitáit. A válásalapító Dávid Ferenc hatására felvette az unitárius hitet. Az 1568-ban összeült tordai országgyűlés – elsőként a világon – törvénybe iktatta a vallásszabadságot. Ezzel a református, a római katolikus, az unitárius, és a lutheránus vallás hivatalossá vált Erdélyben, ám a véres válásháborúk, erőszakos térítések, templomfoglalások, a hitért vállalt szenvedések ezzel sajnos még nem értek véget.

Melyik három nemzet vett részt Erdély kormányzásában? Tordán kívül még hol tartottak országgyűlést?

A tordai országgyűlés

Nyaktörő feladat volt a harmadország, a Keleti Magyar Királyság kormányzása a szultán és a császár szorításában. Legjobb lett volna mindkettőtől megszabadulni, de kinek volt erre ereje az akkori Európában?! A Habsburgokkal kötött szövetség keresztény összefogást jelentett volna a török ellen, és a két meg nem szállt országrész egyesítését. A szultán pártfogása segítette volna Erdély önálló fejlődését, de elszakította volna Nyugat-Magyarországtól. II. János az előbbit választotta. Az 1570-es speyeri szerződésben lemondott királyi címéről a Ferdinánd után trónra lépett Habsburg Miksa javára, és elfogadta, hogy János Zsigmond néven Erdély és a Partium fejedelme legyen. Országga a Magyar Királyság része lett volna, maga pedig a király alattvalója. A szerződés azonban János Zsigmond váratlan (és merénylet-gyanús) halála miatt nem lépett életbe.

A három részre szakadt ország

Az Erdélyi Fejedelemség viszont létrejött, s bár adót fizetett a szultánnak, és figyelt a császár szavára is, önálló, egyre erősödő kis állammá vált. Első fejedelme János Zsigmond volt. Őt Báthory István követte a fejedelmi székben, aki részben visszaszerezte azt, amiről János Zsigmond kényszerűségből és bölcs megfontolásból lemondott: a királyi címet. Igaz, nem magyar, hanem lengyel királlyá koronázták.

Erdély címere és fejedelmei

Erdély pedig virágzó tündéerkertként vagy viharral dacoló, utolsó menedékként 100 éven át őrizte hűséggel, ami tőlünk nyugatra török és Habsburg kézen elpusztult volna: a magyar életet, a magyar jövőt.

Zsigmond Emese

- **Szeptemberi megfajtések:** Mátyás király 1485-ben foglalta el Bécset. A városba fia, Corvin János vonult be a magyar seregek élén. A második szomorú fegyverletétel 1849 augusztusában volt, Világosnál. Görgey Artúr tábornok rendelte el. Sokan vértanúhalált szenvedtek, sokan bujdosni kényszerültek, köztük Kossuth Lajos is.
- **Nyertesek:** Kiss Heléna, Udvarfalva; az erdőszentgyörgyi III. B osztály; a gyergyószentmiklósi Fogarasy Mihály Iskola III. A osztálya.

Kemény Simon

Mezet bég apró, okos szeme katonáira villant. Serege színe-virága állt előtte, vitéz janicsárok és rettenthetetlen szpáhik.

– Az oroszánt csak az pusztíthatja el – mondta –, aki a szívét eltalálja. A magyar hadsereg szíve Hunyadi János. Csak úgy győzhetünk, ha Hunyadit elfogjuk, vagy megöljük.

– Úgy legyen! – kiáltották a katonák.

– Jól figyeljete! Hunyadi mindig a harc sűrűjében jár. Fehér paripán ül, ezüstsiskot visel. Pajzsán egy csőrében gyűrűt tartó holló. Erről megismeritek.

– Megismerjük, és meghal! – kiáltották a katonák.

Hunyadi ingujban ült a nehéz, vaskos tölgyfaasztal mellett, gondterhelten nézte az előtte álló embert.

– Mezet bég úgy prédál itt a Maros mentén, mintha semmitől sem kéne tartania –

mondta az ember. – Földülje házainkat, jószágainkat elrabolja, gyermekeinket rab-szíjra fűzi.

– Elég! – mondta Hunyadi. – Készüljön a sereg!

Fölállt, az apródok sietve hozták fegyvereit, páncéljait, ezüstsiskáját és a gyűrűt tartó hollóval ékesített pajzsot.

Kemény Simon az ajtófélfának támaszkodva állt. Valaki megérintette a könyökét. Egyik jövő-menő embere volt, aki hűségét és ügyességét már számtalanszor bizonyította.

– Mezet bég táborából jövök – mondta –, a török mindenáron Hunyadit akarja megölni. Minthogy az oroszánt csak az tudja elpusztítani, aki a szívét eltalálja. S ők most a szívét akarják.

Kemény Simon fölkapta a fejét.

– Igazat beszélsz?

– Szentigazat uram.

Mi lesz a magyarokkal Hunyadi János nélkül? Mit lehetne tenni? Rábeszélni, hogy ne vegyen részt a csatában? Hiszen az lehetetlen. Vagy térjenek ki az ütközet elől? S Mezet bég akadálytalanul fosztogassa végig a Maros mentét? Lehetetlen.

Az apródok ekkor segítették Hunyadi karjára a hollós pajzsot. Kemény Simon a maga pajzsára nézett, majd visszakapta tekintetét a Hunyadiéra. Ez az! Megvan! Elmosolyodott, és arcán nagy elszántsággal Hunyadihoz lépett.

– Uram – mondta –, cseréljünk fegyvert, páncélt és lovat!

Hunyadi furcsállkodva nézett rá.

– Már minek cserélnénk?

– Hadicsel, Uram. Én egy kisebb csapattal szemből fogadom őket, s amíg velem lesznek elfoglalva, te a fősereggel oldalba kapod őket, és biztos a győzelem.

Hunyadi hosszan elgondolkozott.

– Lehet, hogy igazad van, fiam.

Levette ezüstsisakját, páncélja csörrenve hullt le róla. Fegyvereit is átadta Kemény Simonnak. Páncélt és fegyvert cseréltek.

Odakinn a harcosok harsány kiáltással üdvözölték az ezüstsisakos férfit, aki Hunyadi fehér lovára pattanva a sereg élére vágott. Nem nagyon értették, hogy a fősereg vezetését miért bízta Kemény Simonra.

Az Ompoly vize mellett zajlott le a csata. A törökök, mint a darázsraj, neki a vezérnek. Akkor sem hagytak fel vele, amikor oldalba kapta őket a fősereg, szemmel láthatóan csakis a vezér kellett nekik. Hősiesen harcolt Kemény Simon, hullottak körülötte a törökök legjobbjai, de az elesettek helyére kettő más ugrott, szorult a kör Kemény Simon körül.

– Ne hagyjuk Hunyadit! – kiáltozták a magyarok, és vezérük segítségére sietve vitézül küzdöttek, de a törökök áradata egyre nőtt, mind csak az ezüstsisakos, hollós címeres vezért akarta megölni.

Maga Hunyadi is látta a veszedelmet, arafelé fordította a lovát, és bőven osztogatta a kardcsapásokat a hangyaboly-sűrű török tömegben.

De akkor már egy dárda fúródott a fehér ló szügyébe, Kemény Simon megingott, egyszer-kétszer még megvillant ezüstsisakja az összegabalyodott kardok és dárdák között, imbolygott, mint egy süllyedő hajó

vitórlája, majd lovával együtt alázuhant, nem tudta többé védeni a záporozó csapásokat.

A magyarok megrémültek vezérük pusztulásán, a török vad diadalordításba fogott.

– Hunyadi meghalt! – üvöltözték, a magyarok már-már hátrálni kezdtek, amikor mennydörgő hang hallatszott:

– Itt van Hunyadi! – kiáltotta sisakrostélyát felemelve Hunyadi János, s a magyarok örömteli huj-huj-hajrája felelt a kiáltásra.

A törökök dermedten látták, hogy az imént megölt vezér ott vágat elevenen, és igencsak forgatja súlyos szablyáját.

Soraik fölbomlottak, menekülőre fogták a szpáhik és a janicsárok. Úzte-hajtotta őket a magyar sereg.

Estére kelve híre-pora sem volt a töröknek, a magyarok teljes diadalt arattak. Hunyadi János fáradtan, csapzottan kereste meg a halottak között Kemény Simont. Leszállt a fekete ménről, és a halott mellé térdelt.

– Ember voltál, fiam.

Időszalag

Kedves kis történész barátaim, hétmérföldes időlépő csizmánkkal folytatjuk történelmi utazásunkat. Újabb hat korszakjelző lapocskát és közéjük kilenc képet küldünk nektek. Vágjátok ki, hajtsátok be a pontozott fület, és tűzzétek a múlt hónapban megkezdett időszalagra.

Szeretettel küldi útitársatok,

Kószabósza

A	B	C	D	E	F
1000–1038. Szent István király uralkodása	1077–1095. Szent László király uralkodása	1172–1196. III. Béla királyunk kora	1205–1235. II. András király uralkodása	1235–1270. IV. Béla uralkodása, tatárjárás	1301. Fiúágon kihalt az Árpád-ház
B2	C1		D2		
					
Szent László Erdély védőszentje. Csodatetteit legendák sora őrzi.	Legjelentősebb XII. századi királyunk, III. Béla gazdag és hatalmas országot épített.		II. András törvényalkotó király volt: 1222-ben kiadta Európa második törvénykönyvét, az Aranybullát.		

A1

Géza fejedelem fiát, I. Istvánt 1000 Karácsonyán koronázták apostoli királlyá.

A2

1031-ben István fia, Imre vadászbalesetnek álcázott merénylet áldozata lett. István a Szűz anyának ajánlotta fel a Szent Koronát.

B1

I. László a kereszténységnek és népének védelmezője, vitéz lovagkirály volt.

D1

1217-ben II. András keresztes hadjáratot vezetett a Szentföldre, és felvette a Jeruzsálem királya címet.

E1

IV. Bélát 1241-ben Muhinál legyőzték a tatárok. A vesztes hadvezér később országépítő király lett.

F1

Utolsó Árpád-házi királyunk III. András volt, de az Árpádok vére leányágon továbbélt későbbi királyainkban is.

Kolozsvár

KÁPOLNÁSFALU

Bukarest

Falu a szent hegy lábánál

Itt születtem

Felújított iskolánk
és jelvényünk

A Sütő András kultúrotthon

Nemcsak kápolnánk, templomunk is van

Kápolnásfalu a Hargita lábánál, a Kis-Homoród és a Csonka-patak völgyében, Székelyudvarhelytől 22 km-re, Csíkszeredától 30 km-re fekszik. Hargita megye egyik hegyvidéki nagyközsége, amely ma 2026 lelket számlál. A lakosság több mint 95%-a magyar nemzeti-ségű, római katolikus vallású.

A falu történelme összefonódik az alig másfél km-re fekvő Szentegyházsfalu (ma Szentegyháza város) múlt-jával. Az egykori Kis- és Nagyláhfalu évszázadokon át közös vezetés alatt állt. A hagyomány szerint az Oláh nevet egy hasonló nevű pásztorról kapta mindkét falu.

Feltételezések szerint már a XIV. században létezett itt település. A Kápolnásfalu név a XVII. században bukkan fel először. A névadó kis fakápolna a Madarasi-Hargita aljában állt. Később a temetőben építettek egy másik kápolnát, amely ma falunk egyik jellegzetes látnivalója.

Templomunkat 1797-ben emelték.

Kápolnás mezővárosi jogokkal rendelkezett, szabad székely lakói erdőgazdálkodásból, állattenyésztésből éltek. A famegmunkálás apáról fiúra öröklődött. Számos ház díszé ma is a művészen kifaragott székelykapu.

Az egyik 1890 körül épült és felújított parasztház 2005 óta tájházként működik. Berendezését Balázs Irén, nyugalmazott tanítónő gyűjteménye képezi.

A falu életének fontos eseménye a fúvószenekarok találkozója. 1935-ben alakult fúvószenekarunk 1979-ben alakult újra. Együtt ünnepel a község lakóival: május elsején zenés ébresztőt tartanak, halottak napján, nemzeti ünnepinken a tisztelet méltó kifejezői.

Az értékmentés szándékával alakult meg 2001-ben a

Templomunk

huszárcsapat, mely a 15. Mátyás Huszárezred Hagymányait őrzi. Minden évben részt vesznek a magyarországi huszártoborzón, az őszi és a tavaszi hadjáraton.

Kriza János szellemiségének folytatói

A népi mesterségek (fafaragás, fonás, szövés) a közel-múltban még a hétköznapiak részét képezték. A szokások, az ünnepek, a népi kultúra közösségkovácsoló erejét felismerve, az iskola pedagógusai 1991-ben Kriza Jánost választották az iskola névadójául.

Iskolánk Hitvallása hűen tükrözi feladatunkat:

- *Látjuk, hogy a nép szellemi és tárgyi alkotásait a modern világ lerombolja, avatatlan kezek tárgyainkat elherdálják, hagyományainkat és szokásainkat a szellemi szennyeződés elfeledteti.*

- *Hisszük, hogy e lejtőn lefelé iskolánk névadó ünnepeye 1991-ben az első megállót jelentette, s a Kriza János név mementóként hat.*

- *Hisszük, hogy népi szellemiségünk felélesztését célzó munkánk eredményes lesz.*

- *Bízunk abban, hogy gyermekeinkben tudatosítani lehet: csak annak a népnek van jelene, és lesz jövője, amelyik ismeri és értékeli múltját.*

Fontosnak tartjuk őseink szokásait a mába átmenteni. Tanórán kívüli tevékenységeinkben erre törekedünk: mesejátékok, gyermekjátékok, néptáncok oktatására, népi mesterségek felelevenítésére helyezzük a hangsúlyt. Az év jeles napjain az eseményekhez kapcsolódó kézműves foglalkozásokat tartunk.

Munkáinkat a Napsugárban is megláthatjátok, mert a Napsugár-találkozó alkalmából megajándékoztuk velük a szerkesztő néniket.

**Összeállította a Kriza János
Általános Iskola tanítói közössége**

Titeket ébresztett már fúvószenekar?

Bútorfestő inasok

Találkozó a Napsugár szerkesztőivel

Csak a kosár bevásárló,
a tartalmát nem adnám el
semmi pénzért

BITAY ÉVA

ÁLLATOS VICCEK, VICCES ÁLLATOK

Ne hagyjuk, hogy kedvünket szegje ez a borongós, komor hónap. Derítsük fel ködös napjait viccekkel. Én már gyűjtöttem is néhányat nektek – természetesen az állatokról.

- Valóban olyan éber a kutyád?
- Mi az, hogy! Már akkor morogni kezd, ha rablók-ról álmodom.
- Miből élsz te tulajdonképpen?
- Az öt postagalambból: reggel eladom őket, s másnap délutánig valamennyi itthon van.

Az indiai dzsungelben két szúnyog veszekedik. Az egyik fenyegetően így szól:

- Vigyázz magadra, ma tigrisvér van bennem!

– Doktor úr, ugye, azt tanácsolta, hogy a tyúkokkal térjek nyugovóra.

– Valóban.

– De mit csináljak, ha mindig le-esek a rúdról?

Egy vendég kérdi az inastól:

– Visszatért már a gróf úr az lovag-lásból?

– Még nem, de már nem lehet mesz-sze, mert a lova már megérkezett.

Nyest Öcsi lő! Gól! Kivéd-hetetlen szögletűgás volt!

KISKÓPÉ

Eltévedtél az erdőben. Nincs nálad iránytű (sem mobiltelefon), de tudod, hogy északra kell elindulnod. Hogyan keresed meg a helyes irányt?

Szeptemberi megfigyelések: A madarak csemegéznek a fagyöngy bogyó-jából, csőrüket az ágakhoz törlik, így terjesztik a ragacsos magvakat.
Nyerteseik: Tamás Magor, Szabéd; a bihari III. B; a csikjenőfalvi IV. osztály.

Menj legelni! Én sem kutyaráltam el a füvet tőled!

Két nyúl áll az út szélén. Elmegy előttük egy autó, mire felháborodottan megszólal az egyik nyúl:

– Ez tiszta emberkínzás! Ilyen sokan egy ilyen szűk ketrecben!

Az állatkertben, a zsiráf kifutója előtt megkérdezi a nagymama az unokájától:

– Szeretnéd, ha neked is ilyen hosszú nyakad lenne?

Mire az unoka:

– Mosakodáskor nem, de dolgozatíráskor igen.

– Kedves szomszéd, miért nem készít maga is madárijesztőt?

– Felesleges, egész nap a kertben vagyok.

– Miért morog állandóan a kutya? – kérdi a kezdő vadász a vadórtól.

– Azért, hogy nehogy ön nyúlra nézzen.

– Amikor Afrikában vadásztam, hat oroszlán támadott meg.

– De bácsikám, tavaly még csak hármat mondtál!

– Persze, mert akkor még túl kicsik voltak ahhoz, hogy megtudjátok a teljes igazságot.

Úgye félelmetesek vagyunk így ketten?

MIT GONDOL...

a krokodil? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

A szeptemberi képünkhöz érkezett ötletekből:

– Megmentelek! Hamm!

Ferencz Tamás, Gyergyószentmiklós

– De jó lenne, ha teljesítenéd három kívánságom!

Jobbágytelki olvasóink

– Mosdani kell, de egész nap lubickolni már túlzás!

– Gyere fel gyorsan a víz alól, mert megfulladsz!

Az árpádi negyedikesek

MAGÁTÓL MOZOG?

Autók száguldoznak körülöttünk, minden kisfiú autóval játszik, és legfőbb álma, hogy betöltve a 18 évet, végre autót vezethessen.

Tudjátok-e, hogy ez a szó is idegen, görög és latin eredetű, akárcsak a bicikli. Teljes alakja: automobil, jelentése: magától mozgó. Ebből rövidült és magyarosodott a hosszú ó-s autó.

De vajon valóban magától mozog? Látszólag igen, hiszen nem húzza, nem tolja sem állat, sem ember, mint az összes addigi kocsit, hintót, szekeret, taligát. – Ez valami ördöngösség lehet! – csóválta a fejét a szépapánk dédapja, amikor elgurult mellette az első automobil, ló nélkül, lejtő nélkül, csak úgy magától. Aztán kiderült, hogy fekete, füstöl és dübörög ugyan, de azért mégsem az ördög, hanem egy gép, azaz a motor hajtja a gépkocsit.

Keressétek meg a volán, a parbriz, a kuplung, a felni, a teleszkóp magyar megfelelőjét.

Miben mérik a motor erejét?

Lám, az autóra is van titokfejtő magyar szavunk, de alig használjuk. *Gépkocsi* szavunk hosszabb, mint az *autó*, de a lényegét árulja el: olyan kocsi, amelyet gép hajt.

Ha valaki nem tudná: a kocsi magyar találmány. A Kocson készült, könnyűszerkezetű, gyors szekeret egész Európa kocsinak hívta: németül *kutsche*, angolul *coach*, franciául *cocher*.

Ez nem vándor pálinkafőző, hanem a francia Cugnot gőzautója 1771-ből. 1830-ban már Marosvásárhelyen is pöfögött gőzautó. Bolyai Farkas építette.

Az első benzinmotoros gépkocsi 1886-ban burrogott fel. Alkotója Karl Benz, első sofőrje a felesége, aki az elszakadt hajtósíjat a harisnyagumijával pótolta, és egy gyógyszerár egész benzinkészletét felvásárolta, hogy a kiürült tartályt feltöltse.

Melyik Benz híres autómárkája, és kiről kapta a nevét?

Nem ruhásszekrény, de szép asztalosmunka ez a hűskorszaki autó. Előnye, hogy nem eszi meg a rozsda. (Reméljük, a szű nem szereti a sebességet.)

Fából vaskarika. Két luxusautó azok számára, akik nem akarják feledni a régi szép időköt, és akik nagyzási hóbertban szenvednek.

Hat kerékkal nem haladsz gyorsabban, de legalább senki sem mondhatja, hogy hiányzik egy kereked.

Kotlós és csibéje. – Anyu, ha sok benzint iszom, én is ilyen nagyra nővök?

A csuklós busz derekáról úgyis mindenki-nek a harmonika jut eszébe, hát tessék! Az igazi az lenne, ha meg is szólalna: pám-párom-párom.

**Havonta
3 díjat!**
sorozatunk

Válaszolatok kérdéseinkre. Az ügyes megfejtők nem furcsa autót, hanem érdekes könyvet nyernek.

REJTVÉNYPÁLYÁZAT

Könyvjutalom vár arra az öt rejtvényfejtőre, aki Kányádi Sándor versének a négyzetháló sárga soraiban olvasható két sorát elkül-
di a szerkesztőség címére, és szerencséje lesz a sorsoláson.

A Rejtvénykirály

1	2	3	4	Ö	5	6	7	8	É	L
9					10				11	
	12			13					14	
15			16					17		
Ü		18				19	20			Ö
21	22			23	24				25	
26			27					28		
29		30					31			
E					J	A				T

VAJNÁR ILONA rejtvénye

VÍZSZINTES

1.A megfejtés első sora

9.Szemmel tart, vi-
gyáz rá

10.Megfontolt, gondos

12.Végül vet!

13.Járművön közlekedő sze-
mély

14.Havas Ünige névjegye

15.Dugó mássalhangzói

16.Vastagabb gallyak

17.Hóvirág lesz belőle!

18.Nulla után következik

19.Könyv szerzője

21.Épület

23.Ilyen a lefekvéskor hallgatott
mese

25.Nem igazi

26.Vérszállító szerv

27.Spanyol folyó (EBRO)

28.Ésszel felfog

29.Járás közbeni elakadás

31.Kérvény része!

FÜGGŐLEGES

1.Tág

2.Idős

3.Tárgyra kérdező szócska

4.Bálint Zoltán névjegye

5.Latabár az elején!

6.Formáló

7.Ragadozó madár

8.Központ közepe!

11. Örömet, csodálkozást kifeje-

ző szócska

13.Úgye, választékosan

15.A megfejtés második sora

16.Fa „karja”

17. Téli csapadék

18.Közelre mutató szó

20.Sír

22.Gábor ..., ágyúöntő szabad-
ságharcosunk

24.Sáros páratlan betűi

25.Apátlan, anyátlan

27. Kezd elállni!

28.Kérges a közepén!

30.Tamás Mária névjegye

31.Sötét napszak

Nyertesek

A szeptemberi rejtvenypályázat megfejtése: Táskámban könyvek, füzetek, vár rám egy pad és sok gyerek. **Nyertesek:** Szabó Fanni, Nagykároly; Pop Norbert, Kolozsvár; Veres Gábor, Arad; a mikolai IV. B; a zsibói IV. B osztály; a csíkszeredai József Attila Iskola IV. D osztálya.

TI KÜLDTÉTEK

1

Nagy Ákos, Szatmárnémeti: pettyes ragadozó.
1. Fagyott víz 2. Öreg 3. Labda a hálóban 4. Bagolyfajta 5. Anyu párja 6. Táncot jár

1	2	3	4	5	6
			H		O
	G			U	

2

Varga Tamás Szabolcs, Sáromberke: veszélyes csipése van.

1. Tücsök rokona
2. Vesszőből készült tároló-eszköz 3. Doktor 4. Énekesmadár 5. Szép szín 6. Tavaszi virág 7. Itt tanulnak a kicsik

1		S		
2			Á	
3		V		
4	I			
5		R		
6			LY	
7		O		

3

Szilágyi Anna, Magyarlapád: kedvenc állatom.

1. Tata párja
2. Kerek gyümölcs 3. Bogár „antennája”
4. Ragadozó madár 5. Ha beszél, akkor ugat 6. Apu párja

1				
2				
3				
4				
5		TY		
6				

4

Sucigen Brigitta, Nagyvárád: kedves állat.

1. Nem kicsi 2. Angol igen 3. Földönkívüli lény 4. Zokog 5. Lócsemege 6. Fohász

1		GY
2		
3	F	
4		
5		B
6		

5

Roman Adrián, Nagyvárád: cikkcakkban olvasd.

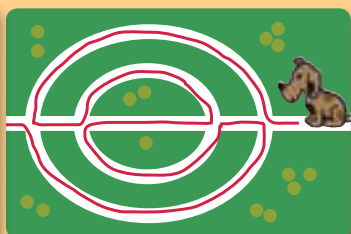
1. Nem ezt
2. Kezével jelez 3. Kétszer három 4. Hoz ellentéte 5. Hőemelkedés 6. Vízzel tisztít 7. Melegítő égítőtűnk

1	2	3	4	5	6	7
			SZ			

OKTÓBERI MEGFEJTÉSEK

1. Oroszlán 2. Golyóstoll

V	I	R	Í	T
Á		I		A
R	O	K	O	N
O		Í		Á
S	Á	T	O	R

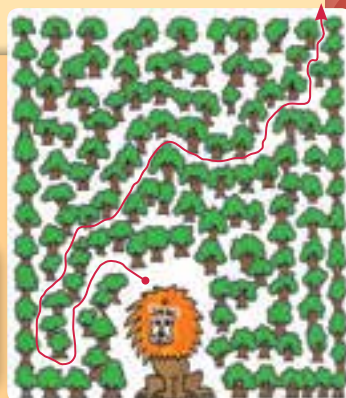

4.

5.

6.

Balogh Sarolta
olvasónk küldte
Marosvásárhelyről:

– Ki az abszolút kövér?
– Az, aki ha elmegy a tévéd
előtt, lemaradsz két epizód-
ról.

.....

– Mi az, amikor mosolyog a
hamburger?
– Kaján vigyor.

.....

– Mi az abszolút lehetetlen?
– A szomorú fűzfát jókedvre
deríteni.

.....

– Közlegény, maga nem je-
lent meg az álcázási gyakor-
laton!

– Honnan tudja, őrmester
úr?

.....

A szülészetén három férj
várakozik. Egyikükhöz oda-
megy a nővér:

– Gratulálok, ikrei születtek!
– Számítottam rá, mert a fe-
leségem a *Két Lottit* olvasta,
amíg állapotos volt.

Hamarosan újra jön a nővér:

– Gratulálok, uram – szól a
következőhöz –, hármas ikrei
születtek!

– Érdekes, a feleségem ked-
vence a *Három nővér*.

A harmadik férfi kétségbe-
esetten kiált fel:

– Mi lesz velünk?! A felesé-
gem az *Ali baba és a negy-
ven rablót* olvasta legutóbb...

.....

A rendőr megállítja a piro-
son áthajtó hölgyet:

– Mi a foglalkozása?
– Tanítónő vagyok.

A rendőr üdvözült mosollyal
mondja:

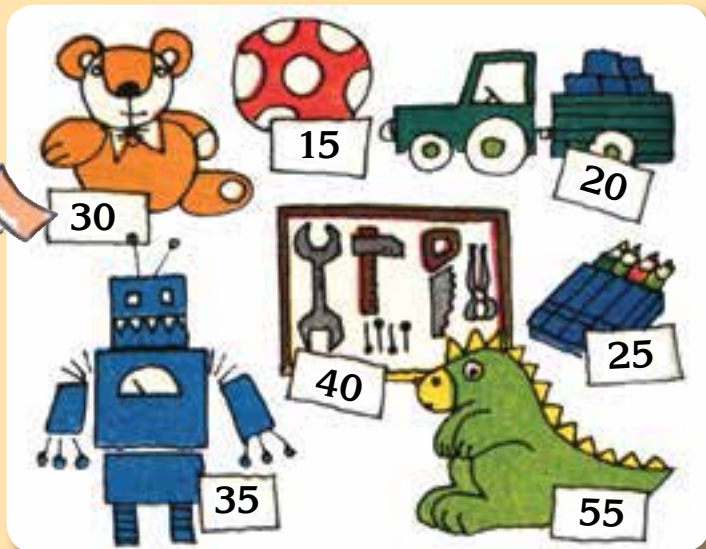
– Akkor most leírja száz-
szor, hogy nem hajtok át a pi-
ros lámpán!

.....

TALÁLD KI!

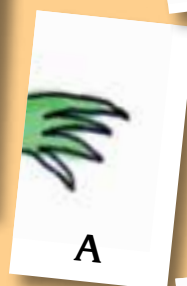
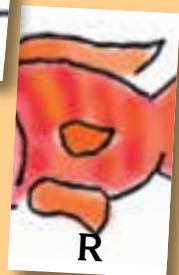
6

Peti ajándékot készül vásárolni a barátja születésnapjára.
50 leje van, és szeretné a teljes összeget elkölteni.
Segíts neki!

7

Négy kisállat rajzát szabdaltuk háromba. Keresd meg
a fejekhez illő 2-2 kártyát, és olvasd sorba a rajtuk levő
betűket. A megfejtés egy újabb házi kedvenc lesz.

Szólj, szám!

Szó-móka

Az utcán hideg szél söpör,
zsebemben egy marék töpör-
tyű, de hideg van!

.....

– Miért nem találják Palikát
az erdőben?

– Mert Pál ma fa!

1. A szórend a lelke az árnyalt válasznak. Változtassátok meg a szavak sorrendjét és ezáltal a mondat hangsúlyát úgy, hogy pontos, öt-hat szavas választ adjatok a kérdésekre. Az utcán hideg szél söpör.

Mi söpör?

Milyen szél söpör?

Hol söpör?

Mit csinál a szél?

2. Seper vagy söpör? Teljesen mindegy. Keressetek még szavakat, amelyeknek két alakjuk van, és mindkettő helyes, irodalmi változat.

3. Hókuszpókusz, pirimókusz – varázs-**igekötőkkel** alkossatok minél több új szót a **fúj** igéből. Ha nemcsak az iránya, hanem az értelme is megváltozik, írjátok a szó mellé az új jelentést.

Szeptemberi megfejtések: 1. Emberé vagy állaté ez a nyom a hóban? Isten fia emberré lett. A zöld borító a könyvé, a kék a füzeté. Rajzaidat könyvvé fűzzük össze. A tűz köré ülünk. A sor körre alakult. 2. A közös gyök a kép. Hajtásai: képes, képesség, képest, képesítés, képeslap, képeskönyv, képtelen, képtelenség, képez, képző, képzés, képzet, képzett, képződik, képzőművész, képzel, képzelet, képzeletbeli, képzelgő, képzelgés, képzelődik, beképzelt, képzelőerő, elképed, képi, képlet, képlékeny, képvisel, képviselő, látkép, életkép, képmutató, képzavar, képernyő, képerkeret, képirás, képregény, stb. 3. Addig nyújtózkodjál, ameddig a takaród ér. Ki korán kel, aranyat lel. Addig üsd a vasat, amíg meleg. Addig jár a korsó a kútra, amíg nyaka szakad. Ki a kicsit nem becsüli, az a sokat nem érdemli. Aki sokat markol, keveset fog. **Nyertesek:** a **kibédi** III. osztály; a **csíkszeredai** Petőfi Sándor Iskola III. C; a **nagyvárad** Juhász Gyula Iskola III. osztálya.

Maszat Művész Eolvastam – lerajzolom

Novemberi díjazottak: a **gyergyóalfalvi** II. osztály (*A három kismalac*, Páll Amália rajza – 1); **Kedves Erika**, **Farkas Hilda** és **Bíró Mátyás**, **Csíkszentdomokos** (*A három jó barát* – 2); a **csíkszeredai** József Attila Iskola III. D osztálya (*Weöres Sándor: Bóbita* – 3).

1

2

3

25

Levelező

Öregszik az év, fárad és fogy a kinti fény, de nem szomorkodunk, mert adventi koszorúnkon fellobbant az első gyertyaláng, és számoljuk már a napokat az új fény, a Kisjézus megszületéséig.

Hát legyen jószágot-termő, lélektisztító az adventi várakozásunk. Közben persze a leveleiteket is várjuk, és bontogatjuk izgalommal. Köszönjük nektek: **Bíró Laura**, Sónvárad; **Nagy Noémi**, Szépvíz; **Kedves Erika**, Farkas Hilda, **Bíró Mátyás**, **Szabó Szilvia**, Csíkszentdomokos; **Aszalós Dalma**, Nyárádszereda; **Talpos Tímea**, Zsibó; **Sallai Krisztina**, Arad; a **szatmárnémeti** Ion Creangă Iskola III. C; a **csíkszeredai** Petőfi Sándor Iskola III. C; a **csíkszentdomokosi** Márton Áron Iskola IV. A osztálya; a **szalárdi** IV. B; a **margittai** IV. SbS; a **kőkenyesdi** IV.; a **biharszentjánosi** III.; a **bihari** III. B; a **nyárádremetei** IV.; a **bogdándi** IV.; a **csíkdánfalvi** III. SbS; a **lővétei** III. A; az **ákosfalvi** IV.; a **maros-szentgyörgyi** III. C; a **fehérégyházi** IV.; a **samosardói** II–IV. osztály; **magyarlapádi**, **málnásfürdői**, **balánbányai**, **árpádi** barátaink.

- Mi sem feledteti inkább a komor őszt, mint egy izgalmas előadás. **Németi Etelka** tanító néni a Szacsvey Imre Iskolából gyakran ellátogat nebulóival a gyönyörű, felújított **nagyváradi** színházba.

- Várunk, Napsugár! – üzenik **Kovács Katalin** tanítónő **margittai** harmadikosai, akik az idén váltottak Szivárványról Napsugárra, és köszöntésünkre mindenki egy-egy napocskát festett.

HARMADIKOSOK, FIGYELEM!

Nevezetek be a IV. Napsugár Öttusa Bajnokságra, amelynek lelke a mozgás, a játék és a csapatszellem. Ötféle küzdelemben kell összemérnetek erőtöket: ügyességi akadálypálya, célba dobás, helyből távolugrás, egyensúlyozás, váltófutás. Ezeket gyakoroljátok minél többet. Válasszátok ki magatok közül a négy legügyesebbet. Küzdjétek végig az iskolai, a körzeti, a megyei versenyt, hogy ti képviseljétek megyéteket az országos döntőn Gyergyószentmiklóson, 2014. május 24-én.

Benevezetek 2014. január 30-áig kell a Napsugár szerkesztőségében: naps.sziv@napsugar.ro, 0264-418001.

● **Kovács Márta tanító néni nyáradszeredai** negyedikesei minden évben más vidéket baráncognak be. Itt épp a torockószentgyörgyi várnál dacolnak a széllel.

● **Boros Gyöngyi tanító néni várasfenesi** osztályának képe egyik ünnepélyükön készült, de ugyanilyen vidámak a hétköznapi napokon is – különösen, amikor megérkezik a Napsugár.

● Lelkes olvasói vagyunk a Napsugár folyóiratnak, és szeretnénk, ha a mi osztályunk fényképe is megjelenne – írták **Tóth Éva Andrea tanítónő nagyszalontai** diákjai, és ezt a mókás képet s egyben kézimunkaötletet csatolták levelükhöz. Kukucs!

● **Krammer Teréz tanító néni belényesi** osztálya Kárpátalján táborozott. Életre szóló élményeikről **Mladoniczky Ervin** és **Boros Dávid** számolt be. A Vereckei-hágón koszorúval és a Himnusszal tisztelegtek a honfoglalás emlékműve előtt.

● Új iskolaépületet kaptunk! – örvendezik a **nagykárolyi Kalazanci Szent József Római Katolikus Líceum** 125 kisdíákja és öt tanítója nevében **Váradi Magdolna tanító néni**. –Ígérjük, hogy sok jó jeggyel háláljuk meg a rengeteg támogatást. Vidámság, énekszó és gyerekzaj tölti meg élettel a jövőben a most még maku-látlan falakat.

● **Szilágyi Etelka tanító néni szilágysámsoni** osztálya nemcsak olvassa a Napsugárt, hanem buzgalommal gyűjti a bélyegeket, és oldja meg rejtvényeinket, játékos feladatainkat is.

ŐSZ ÉS TÉL HATÁRÁN

Adventig még van egy kis idő, addig díszítsétek ajtótokat ezzel a színes papír-levél koszorúval, amelyet a nagyszalontai Nagy Beáta és Veselac Ildikó tanító nének osztálya küldött nekünk.

Stepca Rita tanító néni halmi kisdíákjai csuhébabákkal, töklámpással teremtettek őszi hangulatot napfényes osztályukba.

Mákgubó, csutka, csuhé és kóró az alapanyaga az Egriben, Gáti Noémi tanító néni osztályában készült őszi kézimunkáknak.

Vidám novemberi téma a töklámpás. Ti készítettetek? Nagy Annamária szamosardói, Ari Katalin érsemjéni és Mátyás Erzsébet szászrégeni tanítványai papírból szabták, hajtogatták.

Horga Mónika tanító néni zimándújfalusi kisdíákjai ezzel a vidám, színes kártyával üzenték a komor novembernek: a mi kedvünket még az őszi eső sem ronthatja el!

Ezt a csodaszép adventi naptárt Gáll Alíz tanító néni szilágypéri osztálya készítette. Mi is küldünk egy ötletet ajándékba nektek. Fonjatok adventi koszorút, rajzoljatok naptárt – készítsétek helyet szívetekben a Kisjézus számára.

ADVENTI NAPTÁR

Idei adventi naptárunkat elkészíthetitek az osztály vagy a családok számára is. Lényege, hogy közösen éljétek át a várakozás izgalmát, örömet. 24 gyufásdobozra lesz szükségetek hozzá, amelyeket vonjatok be fehér papírral, majd ragasszatok rájuk a Napsugár ajándék-címkéit.

Mindenikbe rejtsetek egy picike meglepetést de egy-egy személyre szabott feladatot is. Mindenkinek olyan próbát szabjatok ki, ami alól ki szokta vonni magát. (Például: Sári törölje le a táblát, Zoli locsolja meg a virágokat, Pisti engedje előre a lányokat az ajtóban, Levi seperje ki a konyhát, Apu mosogasson, Anyu énekeljen altatót lefekvéskor...) Az osztályban reggelente, otthon pedig vacsora után bontsátok ki a soron következő dobozát.

Advent 1. vasárnapja 23 nap van Karácsonyig	Dec. 2. 22 nap van Karácsonyig	Dec. 3. 21 nap van Karácsonyig	Dec. 4. 20 nap van Karácsonyig
Dec. 5. 19 nap van Karácsonyig	Dec. 6. 18 nap van Karácsonyig	Dec. 7. 17 nap van Karácsonyig	Advent 2. vasárnapja 16 nap van Karácsonyig
Dec. 9. 15 nap van Karácsonyig	Dec. 10. 14 nap van Karácsonyig	Dec. 11. 13 nap van Karácsonyig	Dec. 12. 12 nap van Karácsonyig
Dec. 13. 11 nap van Karácsonyig	Dec. 14. 10 nap van Karácsonyig	Advent 3. vasárnapja 9 nap van Karácsonyig	Dec. 16. 8 nap van Karácsonyig
Dec. 17. 7 nap van Karácsonyig	Dec. 18. 6 nap van Karácsonyig	Dec. 19. 5 nap van Karácsonyig	Dec. 20. 4 nap van Karácsonyig
Dec. 21. 3 nap van Karácsonyig	Advent 4. vasárnapja 2 nap van Karácsonyig	Dec. 23. 1 nap van Karácsonyig	Dec. 24. Karácsony

Irkafirka

Mészáros Noémi,
Marosvásárhely

Makk kopog,
Avartakaró ropog.
Levél suhan,
Anna szedi boldogan.
Fákon kis bogarak másznak,
Rég vége a meleg nyárnak.
Égen sok a gomolygó felhő,
Így mesél az őszi erdő.
Ilyés Ágota, Székelyudvarhely

Itt a szép ősz,
Vigyázz, vastagabban öltözz.
Hamarosan itt a tél,
Akkor majd bundába öltözzél.

Király Elizabeth,
Tordaharaszton

Október anyó levelet sárgít,
Levélszőnyeget hagy maga után.
November apó készülődik,
Hogy ő is levelet hullasson,
De ő üres fákat hagy maga után.
Juhos Erzsébet Izabella,
Szamosújvár

Ősszel hullanak a levelek,
Télen meg a fehér pelyhek.
Visítoznak a gyerekek,
Mégis jobban szeretik a telet.
Manases Ingrid Zselyke,
Torda

Mariann Bettina,
Nagyvárad

Kiszakadt a felhő,
megeredt az eső.
Ezer kis csepp hullik,
minden csiga előbújik.
Az eső elment gyorsan,
de visszajön hamarosan.
Az esőcseppek eltűntek,
így a gyerekek kijöttek.
Török Rita Tímea,
Marosvásárhely

Búcsúzkodik a tarka ősz.
A rozsdamarta lomb
A földre hull.
A föld hideg, kemény,
Akár a csont.

Dimény Johanna,
Szilágykraszna

Őszi domboldalon sok a fa.
Sok fán száraz a levél.
A fákon sárga, barna,
Vörös levelek üldögélnek.
Meglátják a szélkirályt,
S mind lehullanak a földre.
Jancsó Johanna,
Szilágykraszna

Seres Erika,
Torda

E lapszám támogatói:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Vágjátok ki, és
ragasszátok nevetek
mellé az osztály
közös gyűjtőlapjára.

MAROSVÁSÁRHELY

**Sóhajtások – Szepessy
Brigitta tanító néni osztálya
a marosvásárhelyi Művészeti
Líceumból:**

Álmomban a tegnap éjjel
Jó tanuló voltam,
Tanító néni kérdésére
Mindig válaszoltam.
A leckémet megtanultam
Románból jelesre,
A mateket mindig vágtam,
Soha nem hibáztam.

Majthényi-Wass Márk

Fának lenni volna jó,
Vagy talán egy tónak,
A tóban úszkáló,
Gyönyörű, szép halnak.

Orbán Csaba István

Művésznek lenni volna jó,
híres zeneművésznek,
szép zenéket terveznék,
ha zeneművész lennék.

Simon Nikoletta

Nekem az a vágyam,
Hogy Spanyolországot lássam.
Madridba, Barcelonába megyek,
És aztán tanítónő leszek.

Ábrám Erzsébet

De jó lenne virágnak lenni,
A réten sok színben pompázni.
De jó lenne csillagnak lenni,
Fényemmel az éjt betölteni.

Iacob Karolina Krisztina

Madárnak lenni volna jó,
Repülő madárnak,
Szép, zöld rétnak,
Vagy rajta illatozó virágnak.

Aronescu Dániel

Rengeteg erdőben jártam,
Ott száz őzet láttam,
Tíz rókát, s ezernyi
baglyocskát.
Ragyogó szemükkel
bámultak engem,
S én is néztem őket
megszeppenve,
aztán hazajöttem sietve.

Pető Nóra, Nagyvárad

**Szász Renáta,
Torda**

Figyelem az őszi erdőt, rétet, a kertünket. Levelek úsznak a vízben, a fák így üzengetnek egymásnak, hogy mi a mai program. Eső után megjött a szél, hogy kicsavarja a lomb „haját”. A lomboknak jól esett a „hajcsavarás” és a „hajrázás”. Az esőcseppek találkozása a napfénnel nagy csillogást idézett elő a fák levelein. Az ősz csodás, de csak ha figyelmes és türelmes vagy a természetben.

**Bódi Boglárka és
Ambrus Andrea,
Kézdivővár**

**Kiss Kata Vanilla,
Székelyudvarhely**

Romániában sok macska élt,
de azokat elkergették a kutyák
Törökországba. Ott sok egér
volt. Amikor odaérték a macs-
kák, a sok egér elment Hollandi-
ába. Hollandiában sok sajt volt.
Az egerek mind megették, és
úgy elszaporodtak, hogy nem az
egér futott az ember elől, hanem
az ember futott, ha egeret látott.

Máté Ditmár, Torda

Hullanak a levelek,
eljöttek a hidegek,
Barnák, pirosak, zöldek
mind a levelek.

Lehetsz bármilyen nagy,
vagy lehetsz bármilyen kicsi,
ha benned van a kitartás,
akkor itt leszel valaki.

**Kovács Nándor Hunor,
Csíkbánkfalva**

**Címlap:
Marosvásárhely, Kultúrpalota
és Városháza
JÁNOSI ANDREA rajza
A marosvásárhelyi Művészeti
Líceum IV. B osztálya**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.

Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Kőnczey Elemér. Honlapszerkesztő: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.

Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuși nr. 202. ap. 101. E-mail: naps.sziv@napsugar.ro; www.napsugar.ro. Telefon/fax: 0264/418001.

Alapokárátakövetkezőbankszámlárvárjuk: ContIBANRO45RNCB0106026602080001 B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. CUI: 210622

Készült a kolozsvári TipoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

NAPSUGÁR

www.napsugar.ro

Ára 3 LEJ, 400 FT

A tudós bagolyné tojt egy kis utódot, de az nem lett okos, sőt inkább ütődött.
– Magolj, fiam, bagoly! – Hiába korholta, intette, kölkét ez csak untatta.

(Romhányi József)